

HE 76/2025 vp

Kansalaisneuvonnan yleisneuvonnasta luopuminen

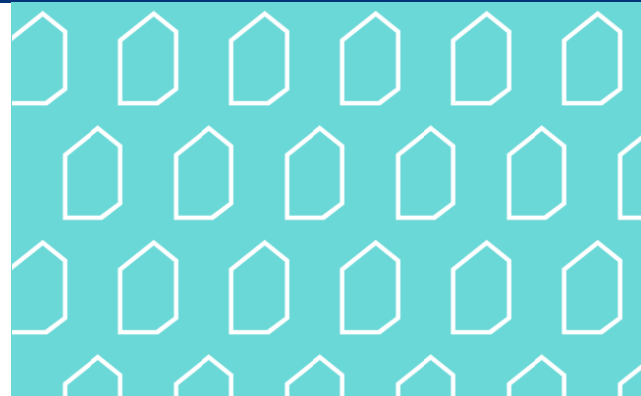
Palveluväylän käyttövelvoitteesta luopuminen

Suomi.fi tunnistuksen ja valtuuksien maksullisuus

Digi- ja väestötietovirasto
6.10.2025

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

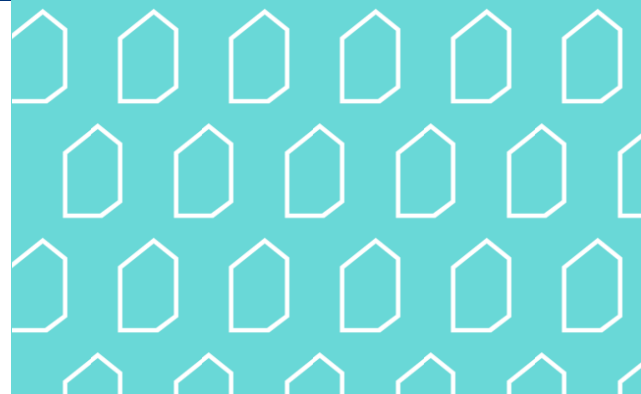

Kansalaisneuvonnan yleisneuvonnasta luopuminen

6.10.2025

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Kansalaisneuvonta

Kansalaisneuvonnassa kaksi pääaluetta:

Digitaalisten palveluiden neuvonta 60 % (Palvelu jatkuu)

- Neuvontaa mm. Suomi.fi-tunnistuksen ja -viestien käyttöön,
- Digi- ja väestötietoviraston tarjoamien varmenteiden käyttöönottoon
- Yleisesti neuvontaa sähköiseen asiointiin ja vahvaan sähköiseen tunnistamiseen.

Yleisneuvonta 40 % (josta 50 % DVV:n asioita)

- Etsitään kansalaiselle oikea viranomainen (puhelinnumero/nettisivu)
- Voidaan antaa vastauksia asian hoitamiseen liittyviin yksittäisiin kysymyksiin, jos niihin on löydettävissä selkeästi vastaus asiaa hoitavan viranomaisen nettisivuilta

Kansalaisneuvonnasta on kysytty muun muassa:

- - Mihin voin kannella?
- - Yritys ei suostu hyvittämään rikkinäistä tuotetta. Miten pitää edetä asiassa?
- - Voinko kaataa pihaltani puun?
- - Täytyykö minun toimittaa lääkärintodistus ajokortin uusimista varten?
- - Miten saan rikostaustaotteen?
- - Mihin voin ilmoittaa loukkaantuneesta linnusta?
- - Miten saan passin nopeasti?
- - Mistä saan kopion perukirjasta?
- - Omaiseni kuoli, miten minun tulee toimia.
- - Miten saan auton seisontaan/käyttöön?
- **Koska kansalaisneuvonnalla ei ole toimivaltaa eikä kompetenssia minkään viranomaisen asioihin, annettu apu jää hyvin yleiselle tasolle.**
- **Palvelun käyttäjät kaikista ikäryhmistä, suurin osa työikäisiä, ei ole erityisesti iäkkäiden palvelu**

Neuvontaa saatavissa jatkossakin

- **Hallintolaki edellyttää kultakin viranomaiselta samankaltaista neuvontaa, kuin mitä Digi- ja väestötietovirasto nykyisin antaa yleisessä kansalaisneuvonnassa**

- Viranomaisilla on neuvontaa verkkosivuilla, chat-palveluissa, sähköpostissa sekä puhelimessa
- Tämä lakisääteinen neuvonta ja opastus viranomaisissa on luonteeltaan ensisijaista.
- Kansalaisneuvontaa on täydentävä palvelu.

Suomi.fi-oppaita mm.

- Edunvalvonta tai edunvalvontavaltuus
- Ero puolisosta
- Henkilötietojani on viety tai vuotanut
- Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen
- Lapsen saaminen
- Läheisen kuolema

- **Ensimmäiset Suomi-pisteet ovat auki**

- **Suomi-pisteissä palvelevat asiakkaita, joilla on tarve asioida viranomaisten kanssa paikan päällä. Suomi-pisteisiin on koottu valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden palveluja. Suomi-pisteiden palveluvalikoimat vaihtelevat riippuen paikkakunnasta.**

- **Sähköinen valtuus toisen puolesta asioimiseen**

- **Suomi.fi-valtuuksien avulla on mahdollista asioida toisen henkilön tai organisaation puolesta palveluissa, jotka hyödyntävät Suomi.fi-valtuuksia asiointioikeuden tarkistamiseen.**

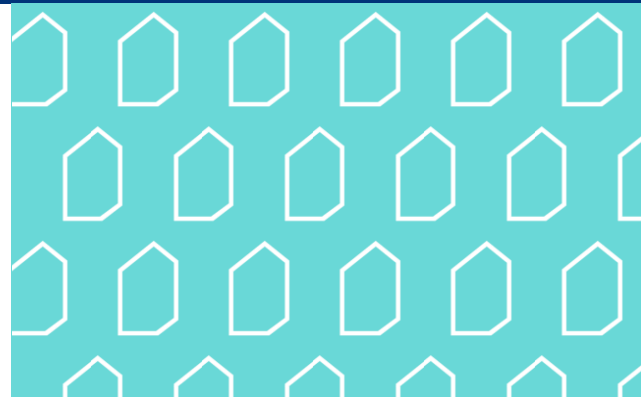

Palveluväylän käyttövelvoitteesta luopuminen

6.10.2025

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Palveluväylä: käyttövelvoitteesta joustavuuteen

Tilanne nyt

- Viranomaisilla on velvollisuus käyttää Palveluväylää kun ne hyödyntävät tai luovuttavat tietovarannoissa olevaa dataa
- Jos organisaatio ei perustelluista syistä halua käyttää Palveluväylää, tulee DVV:ltä hakea tähän poikkeuslupaa

- DVV tarjoaa Palveluväylän käyttöönoton tukea
- DVV tarjoaa käytön tukea Palveluväylään liittyvissä asioissa
- DVV ylläpitää ja kehittää Palveluväylää resurssiensa puitteissa

Muuttuu

Tilanne lakimuutoksen jälkeen

- Palveluväylää voi käyttää jatkossakin aivan kuten nytkin, joskin käyttö ei ole enää viranomaisille velvoittavaa
- Integraatioissa voi käyttää myös vaihtoehtoisia, käyttökohteeseen paremmin soveltuvia tai kustannustehokkaampia liityntätapoja

Pysyy
samana

- DVV tarjoaa Palveluväylän käyttöönoton tukea
- DVV tarjoaa käytön tukea Palveluväylään liittyvissä asioissa
- DVV ylläpitää ja kehittää Palveluväylää resurssiensa puitteissa

Muutoksen tavoitteena on tarjota viranomaisille ensisijaisesti joustavuutta ja kustannussäästöjä tavoissa, joilla tietoja tarjotaan ja hyödynnetään. Velvoittavuuden poistaminen keventää myös DVV:n tehtäviä ja mahdollistaa kustannussäästöjä. DVV arvioi koko julkisen hallinnon säästöpotentiaalin olevan vuosittain n. 2 M€ ja DVV:n omien säästöjen n. 150 000 €.

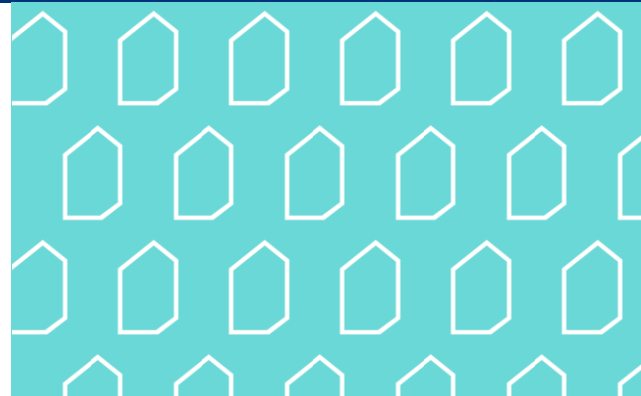

Suomi.fi tunnistuksen ja valtuuksien maksullisuus yksityisen sektorin asiakkaille

6.10.2025

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Suomi.fi tunnistuksen ja valtuuksien kustannusten jakaminen julkishallinnon ja yksityisen sektorin kesken

Tilanne nyt

- Suomi.fi palvelut ovat maksuttomia kaikille niitä hyödyntäville julkisen ja yksityisen sektorin organisaatioille
- Valtio maksaa palveluiden kehittämis- ja tuotantokustannukset ml. sähköisen tunnistamisen kustannukset tunnistamisen luottamusverkostolta

- Suomi.fi valtuuksia voivat hyödyntää kaikki organisaatiot
- Suomi.fi tunnistuksen käyttömahdollisuus rajautuu yksityisen sektorin palveluissa lakisääteistä vahvaa tunnistamista edellyttäviin palveluihin
- Valtio vastaa palveluiden tuotannosta ja ylläpidosta

Muuttuu

Tilanne lakimuutoksen jälkeen

- Suomi.fi palvelut ovat maksuttomia julkisen sektorin organisaatioille sekä valtion ja kuntien rahoittamille yhtiöille
- Valtio kerää yksityisen sektorin osuuden palveluiden kehittämis- ja tuotantokustannuksista sekä sähköisen tunnistamisen luottamusverkoston maksuista käyttömaksuina

Pysyy
samana

- Suomi.fi valtuuksia voivat hyödyntää kaikki organisaatiot
- Suomi.fi tunnistuksen käyttömahdollisuus rajautuu yksityisen sektorin palveluissa lakisääteistä vahvaa tunnistamista edellyttäviin palveluihin
- Valtio vastaa palveluiden tuotannosta ja ylläpidosta

Maksuttomuudella turvataan palveluiden käyttö julkista hallintotehtävää hoitaville toimijoille, joiden toiminta merkittävässä määrin rahoitetaan valtion varoista. Verovaroin kehitettävät ja ylläpidettävät palvelut ovat myös yksityisen sektorin käytettävissä kustannustehokkaasti käyttömaksuin.

